

KURJER KRAKOWSKI.

D. 17 stycz. 1855.

SOBOTA.

Nr 15.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedziele i święta uroczyste) po południu.

Posłowie ziem praskich błagają ze Izami Kazimierza IV. aby ich znów przyjął w lenność królestwa polskiego r. 1454.

KRAKOW.

Redakcyja Kurjera ma zaszczyt zawiadomić swoich łaskawych Abonentów i Czytelników, iż od następnego Poniedziałku, t. j. dnia 19 b. m. poczynając, pismo jej tylko w dwóch kantorach u P. Kocha w Rynku przy kościele Panny Maryi, i u Maryi Oswald na Stradomiu wydawanem będzie.

Teatr Narodowy. W przyszły Wtorek na benefis p. Nowińskiego przedstawioną będzie komiczna sztuka pod napisem: *wszędzie źle. w olimpie, w piekle i na ziemi czyli porwanie Europy.* — Sztuka ta po wielekroć z zapałem przyjmowano w Wiedniu, w przekładzie polskim, jest zastosowaną do miejscowości tutejszej: zaleca się szczególnie dowcipem satyrycznym i wesołością, której zwolennicy ujrzą w tej sztuce spełnione swoje nadzieje. Publiczność nie zostanie bez wątpienia obojętną na dobroć tej sztuki, na talent i gorliwość tego artysty, który wystawą na swój benefis celniejszych dzieł dramatycznych, przysłużył się i scenie narodowej i jej miłośnikom. Jutro daną będzie wielka komiczna Opera w 3 aktach pod napisem: *Frądtawoło sławny rozbójnik wlo-*
skt =

POLSKA.

W Warszawie Turczyn 23 letni przyjął chrzest chrześcijański. — Matką chrzestną była księżna Teresa Jabłonowska, a ojcem chrzestnym Hr. Józef Kwilecki.

Rossya. N. C. Wszech Rossyi rażył oświadczyć zadowolenie wieli autorom, którzy napisali wiersze na cześć Posągu Alexandra Cesarza: w liczbie tych wierszy znajduje się Oda w hebrajskim języku wraz z tłumaczeniem rosyjskiem, napisana przez Izraelitę kupca z gubernii wołyńskiej. (G.P.)

Francya. Posiedzenie Izby deputowanych dnia 3 b. m. była bardzo burzliwa: szczególnie wszystkie pociski wymierzono przeciw p. Guizot ministrowi: zarzucano mu iż dawniej inaczej myślał, pisał i mówił jak dzisiaj, że dziś uraga się narodowi, czytano nawet w obec Izby dawniejsze jego pisma: co było powodem do tak wielkiego krzyku, iż mówców słyszeć niemożna było. Sam prezes izby Dupin był przeciwny ministrowi. —

Dziennik Sporów tak się wyraża o rozwiązaniu parlamentu angielskiego. Czyż przed dwiema miesiącami, w położeniu Anglii było coś takiego, coby doradzało chwytac się tak okropnego środka? My tak niesądzymy i widzimy z żalem naród, dla którego nasz szacunek i sympatia codziennie wzrastają;

skazany prawie mimowolnie na walkę której wypadek, jakikolwiek będzie, już się obwieszcza pełen niebezpieczeństw.

Posłowie Pruski Rosyjski i Austriacki od kilku dni naradzają się z sobą ciągle i często miewają narady pojedynczo z ministrem spraw zagranicznych p. Rigny, W Izbie deputowanych, odrzucono prawie jednomyślnie projekt ministrów żądających przeszło milion franków na zbudowanie sali w Luxemburgu. Ten wypadek jest bardzo ważny i mocno zmartwił p. Thiers ministra spraw wewnętrznych, który mimo swej całej wymowy poniosł klęskę. Ministrowie interesem budowniczym, chcieli wymóżyć na izbie aby się wyrzekła amnestyi, dozwalając budować salę dla sądzienia więźniów politycznych. — Ich proces dla tego niepodobno dalej prowadzić, i jeden par obliczył że do ukończenia jego potrzeba roku. — W tej walce parlamentowej zadziwili wszystkich swoją wymową Odillon Barrot, Beryer i Lamartine, a po ich protestacjach nastąpią złorzeczenia Farnicy, mówi *National*: amnestya wydałaby inne skutki. (GPS.)

W mieście Nantes skazano na śmierć szuana, imieniem Martin. Skoro się dowiedział o swym wyroku zawołał: „Ten rząd krwiniasty zburzy Henryk V. Henryk V. mię pomści. Umieram za niego i za religią. Z nadzwyczajną odwagą wstąpił na rusztowanie i zawołał: niech żyje Henryk V. i religia! potem rzekł do obecnego tłumu. „Ludu krwi chciwy. Kilka głosów odezwało się „Precz z Szu-

anami.“ Ale wszystkim nakazano milczenie.

Anglia. Arcybiskup katolicki Irlandyi wydał odezwę do księży z powodu nadchodzących wyborów, aby starali się niweczyć podstęp, przekupstwo, przemieszczenie i wszystkie występki, których użyją antireformiści do zjednania sobie stronników. — Na co dziennik *Times* zapalczywie powstaje i wyrzuca duchowieństwu, iż się miesza do spraw świeckich i lud buntuje. W mieście Birmingham reformiści napisali adres do Roberta Peela, w którym mu wyrzucają, iż jego manifest jest samą obłudą i chytrnością, bo o ulżeniu ciężarów ludu wcale nie myśli. — Nareszcie mówią: „ponieważ obecni ministrowie przejmują nas zgrozą, przeto odrzucamy wszelkie dobrodziejstwo, któreby Robert Peel i koledzy jego wyswiadczyć nam chcieli.“ Robert Peel przyjął ten adres pełen niegrzeczności bez oznaki najmniejszej niechęci.

Portugalia. Zmiana ministrów w Anglii sprawiła wielkie wrażenie w Lizbonie. W prawdzie na mocy poczwórnego przymierza X. Wellington i Robert Peel są zobowiązani bronić Izabellę królową hiszpańską i Marję królową Portugaliską, ale w tym traktacie znajduje się i ten artykuł: *To przymierze dotąd obowiązuje, dopóki interes jednego z państw, które je zawarły, nie będzie wymagał, jego zerwania.* Poseł hiszpański, żąda aby 6 do 8 tysięcy wojska Portugaliskiego zbliżyło do granic Hiszpanii, z powodu, że wojska hiszpańskie udały się na ściganie powstańców,

Hiszpania. Mémorial des Pyreneés donosi: „Mina ciągnie z 12000 wojska do Estelli. Jenerał Caratala, drugi naczelnik po Minie wojsk królowej dąży tamże. W tejże okolicy Zumalacarreguy zbiera swoje siły. Zreorganizował znowu 3 bataliony swoje, które pod Carascal zostały przez Krystynów rozbite. Z pewnością można się spodziewać wkrótce ważnej bitwy.

— Na dniu 27 Grudnia zaszła wielka utarczka w bliskości Onate, w której Karoliści pod dowództwem samego Zumalakarreguja, przed dzielny atak konnicy znaczną klęskę ponieśli i ratowali się tylko spieszną ucieczką — Wiadomości odebrane z Bajonny potwierdzają to zwycięstwo wojsk królowej. — Dwa okręty francuzki i angielski przywiozły zapasy wojenne do Sebastjan na rachunek rządu hiszpańskiego.

Egipt. Około 17 Grudnia okazała się morowe powietrze w Alexandryi, z tego powodu wielka trwoga ogarnęła miasto — Ta zaraza niebyła widzianą w Egipcie od lat 12 i teraz lękają się bardzo jej okropnych skutków. — Z Anglii przybył okręt „Nil“ dla Ibrahima, który zbiera swoje wojska przy Aleppie, aby aśmierzyć w tej okolicy powstanie.

Włochy. Donoszą z Neapolu d. 15 grudnia. „Zmiana Ministrów w Anglii odnowiła w Neapolu niechęć przeciw Francyi. Jenerał Sebastjani poseł francuzki zasłabł zaraz mocno i kazał sobie 4 razy krew puszczać. — To zdarzenie wyjaśnia dla czego wymawia się od poselstwa do Londynu. Podobne wra-

żenie, jak w Neapolu, uczyniła ta wiadomość w Rzymie. Don Miguel znajdował się w ówczas w tém mieście i miał proces z gospodarzem, z powodu nie zapłacenia za mieszkanie — Król Sardyński obmyślił mu pobyt w swoim państwie, gdzie się wkrótce uda w żałobnym stroju. (G.P.S.)

Niemcy. Gazeta Pruska Rządowa mówi: w nocy Nowego roku zaszły niespokojności w Xięstwie Badańskiem, a ich sprawy nienależą do pospólstwa, nad czem tem bardziej ubolewać potrzeba, że w tym kraju objawia się brak moralności i uszanowania dla praw. Dopuszczono się czynnej obelgi na kilku policyanach i ta burzliwa scena zakończyła się na poranieniu osób, do czego tylko konieczność zmusiła.

Austria. Francuzki poseł St Aulaire wyjeżdża z Wiednia do Paryża; sądzą że już niepowróci, lubo jego następcą dotąd niewiadomy. „Mettenich chciał w nowy rok przyjmować powinszowania od posłów zagranicznych, ale dla słabości zdrowia musiał zaniechać tego. W Wiedniu odebrano wiadomość o powstaniu w Albani. ale niewiadomo czy nastąpiło urzędowe doniesienie.

Persya. Dziennik Angielski Morning-Herald mówi: „Nie należy wątpić o wojnie domowej w Persyi; jedynym wszakże strasznym przeciwnikiem nowego Szacha jest wuj jego, rządzca prowincyi nad odnogą Perska. — Biegają wieści, iż Anglia wspierać będzie tego pretendenta w tym przypadku, jeżeli Mohammed Szach nowy, dla utrzy-

miania się na tronie, wezwie pomocy Rossyi. Bogaty spadek po dziadku i otwarte sprzyjanie Rossyi zjednały mu wielu stronników — Mohamed za staraniem angielskiego posła zawarł traktat handlowy z Anglią.

Jeden z więźniów w Wiedniu w domu poprawy dociekł, iż z siana można cukier robić. Wiadomo iż pierwiastek cukru znajduje się we wszystkich roślinach, w sianie zaś, podług twierdzenia pomienionego odkryciela, zawarty być ma w takiej obfitości, iż z 6ciu funtów siana zyskać można funt cukru.

Cesarzowa Katarzyna posłała raz Wolterowi pudełko z kości słoniowej własnymi jej rękami zrobione, która to drobnostka odpowiadała wyobraźni tego sławnego pisarza. — Filozof Fernejki nauczywszy się od swjej siostrzenicy bardzo łatwej sztuki przedzenia, posłał nawzajem Cesarzowej parę jedwabnych pończoch własnej roboty; dodając do tego czarujący list wierszem napisany, w którym poeta bardzo uprzejmie złożył dzięki tej władczyni za odebrane dzieło męczyzny, przez jej piękną rączki wypracowane, i prosił przyjąć wzajemnie dzieło kobiece, rąk męzkich. I ztąd to widziano Woltera często przedzającego.

Pewna panna, zwątpiwszy o wzajemnej miłości kochanka mieszkającego o mil kilkanaście, doniosła mu przez trzecią osobę, że tak niebezpiecznie zachorowała, iż wszyscy doktorowie o jej zdrowiu zwąt-

pili, tudzież, że w przypadku śmierci, będzie jej successorem jeżeli jej zwłoki odprowadzi na smętarz. Dopełniając tego ostatniego warunku, kochanek pospieszył na exportacyą, a zastawszy Anielę zdrową, tak się dał ująć jej wdziękami, iż zamiast pogrzebu nastąpiło wesele.

Szarada.

Pierwsze i trzecie znajdziesz w alfabetcie,
Drugie zaś z trzeciem w Papieżów poczęcie;
Czwarte wraz z piątem jest lisów schronieniem,
A całość pięknym imieniem.
(Znaczenie przeszłej szarady jest: Szaleniec.)

DONESIENIA.

Potrzebny jest do Królestwa Polskiego Nauczyciel posiadający język Francuzki i inne wiadomości do edukacyi początkowej trzech synów. Bliższa wiadomość w domu pod L. 78 przy ulicy Szerokiej na pierwszem piętrze. (2r.)

Fortepian orzechowy o 5 1/2 oktawy jest do nabycia, bliższa wiadomość w Redakcyi Kuryera. (2r.)

Eleonora z Dębowskich Wodzicka mieszkająca przy ulicy S. Atyny pod Nr. 305 zawiadomia wszystkich kupców różnego wyznania i rozmaity handel prowadzących, równie jako i rzemieślników, tudzież piekarzy, rzeźników, etc. iż wszystko płaci gotowemi pieniędzmi, a przeto żaden dług na rejestr brany, niebędzie od niej przyjęty i co rok gazetami obwieszcza.